

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia poniedziałek, 7 października 2024 r.

Poz. 4220

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.334.2024 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 30 września 2024 r.

Działając na podstawie art.85, 86 i 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024r. poz. 609 z późn.zm.) w związku z art. 90t ust.1 pkt 2 i ust.4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024r. poz.750 z późn.zm.).

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

uchwały Nr V/27/2024 Rady Gminy Chłopice z dnia 27 sierpnia 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania stypendiów Wójta Gminy Chłopice dla uzdolnionych uczniów ze szkół podstawowych na terenie Gminy Chłopice

Uzasadnienie

W dniu 27 sierpnia 2024 r. Rada Gminy Chłopice podjęła uchwałę Nr V/27/2024 w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania stypendiów Wójta Gminy Chłopice dla uzdolnionych uczniów ze szkół podstawowych na terenie Gminy Chłopice.

Szczegółowe warunki przyznawania i wypłacania stypendiów Wójta Gminy Chłopice dla uzdolnionych uczniów uczęszczających do szkół podstawowych na terenie gminy Chłopice określa Regulamin stanowiący Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

Przedmiotowa uchwała została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 90t ust.1 ust.4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty.

W toku czynności nadzorczych Wojewoda pismem z dnia 23 września 2024 r., zawiadomił Wójta Gminy Chłopice o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do ww. uchwały z powodu naruszenia art. 90t ust.1 pkt 2 i ust.4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024r. poz. 750 z późn.zm.).

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że ustalenie warunków wspierania edukacji uzdolnionych uczniów mieści się w zakresie działania gminy, jednakże podjęcie ww. uchwały w tym zakresie musi być poprzedzone przyjęciem programu lokalnego wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży lub wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Podstawę prawną ustalenia takich zasad i warunków wspierania edukacji uczniów stanowi art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Zgodnie z tym przepisem w przypadku przyjęcia przez radę gminy lokalnych lub regionalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży lub wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uprawniony jest zatem do uchwalenia zasad i warunków przyznawania stypendiów dla uczniów po uprzednim utworzeniu programu lokalnego (lub

regionalnego), który jest aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w zakresie wspierania edukacji.

Zgodnie z poglądem przedstawionym przez WSA w Rzeszowie w wyroku z dnia 13 sierpnia 2019r. Sygn.akt II SA/Rz 692/19 program wspierania uzdolnionych dzieci i młodzieży, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty powinien wyznaczać kierunek działania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie edukacji i stanowić podstawę do podjęcia przez organy samorządu terytorialnego odpowiednich działań organizatorskich w tym zakresie, zabezpieczenia środków finansowych na realizację programu, jak też do uchwalania zasad i trybu przyznawania wsparcia dla uczniów. Uchwała wydana na podstawie wymienionego przepisu ma charakter aktu kierownictwa wewnętrznego i jako taka nie podlega publikacji w dzienniku urzędowym. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego jedynie działając w oparciu o wspomniany wyżej program jest uprawniony do uchwalenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego. Z uzyskanych informacji wynika, że Rada Gminy Chłopice przed podjęciem kwestionowanej uchwały nie uchwaliła programu, o którym mowa w w/w przepisie, co stanowi istotne naruszenie prawa.

Dodatkowo organ nadzoru zauważa, iż zapis §1 ust.4 lit.b Regulaminu, w którym Rada uzależniła przyznanie stypendium dla uzdolnionych uczniów od "co najmniej bardzo dobrej oceny z zachowania", należy uznać jako sprzeczny z art. 90t ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

Zgodnie ze stanowiskiem WSA w Rzeszowie wyrażonym w wyroku z dnia 4 grudnia 2019r. Sygn.akt II SA/Rz 1147/19 takim kryterium może być średnia uzyskanych ocen, tytuł laureata albo finalisty konkursu, a nie dodatkowe kryteria związane z oceną z zachowania (por. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 10.10. 2019 r. sygn. akt IV SA/Po 321/19, wyrok WSA w Olsztynie z dnia 22.07.2021r. Sygn.akt II SA/OI 295/21).

Nie jest dopuszczalna wykładnia rozszerzająca co do innych kwestii, wykraczających poza upoważnienie ustawowe. Tym samym uzależnienie możliwości uzyskania stypendium za szczególne osiągnięcia w nauce od dodatkowej, całkowicie niezależnej i niezwiązanej z tymi osiągnięciami przesłanki w postaci oceny z zachowania, nie znajduje oparcia w przepisach ustawy o systemie oświaty.

Ponadto, w § 1 ust.7 Regulaminu Rada Gminy Chłopice zawarła zapis, zgodnie z którym "W danym roku szkolnym uczniowi może być przyznane stypendium tylko z jednego tytułu" W ocenie organu nadzoru zapis ten stanowi wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej przyznanej gminie, a tym samym istotnie narusza art. 7 Konstytucji RP. Żaden z przepisów upoważniających do określenia zasad przyznawania pomocy za wyniki w nauce, sportowe lub artystyczne dla uczniów nie uprawnia rady gminy do wprowadzania ograniczeń w zakresie możliwości uzyskania wyłącznie jednej nagrody w sytuacji, gdy osoba ubiegająca się o nią spełnia kryteria dla więcej niż jednej z nich.

Mając na uwadze powyższe naruszenia art. 90t ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 4 ustawy o systemie oświaty należało stwierdzić nieważność przedmiotowej uchwały w całości.

Wobec powyższego, w tym stanie faktycznym i prawnym organ nadzoru postanowił orzec jak w sentencji.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul.Kraszewskiego 4A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Magdalena Kryczka
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru